

paa Grønland, og det førte til, at man i Aaret 1905 vedtog en Lov om Ordningen af Kirke- og Skoleforholdene paa Grønland, og at man under 27. Maj 1908 fik Loven om de andre grønlandske Forhold, en Lov, som man nu er ved at søge at føre ud i Livet. Denne Lov er jo, som sagt, af overordentlig stor og omfattende Betydning. Princippet om Handelens Adskillelse fra Administrationen er her gennemført, og der er fastsat Regler for, hvad Handelen skal yde til Kommunekasserne og til Landskasserne. Landet er delt i to store Distrikter, i Nord- og Sydgrønland, og hver Landsdel har sin Inspektør. Loven indfører Kommuneraad, og der skal nu vælges kommunale Medlemmer blandt Grønlænderne selv. I Sydgrønland er der nu 27 Kommuneraad, og i Nordgrønland er der 36 Kommuneraad. Disse Kommuneraad skulle saa igen vælge 2 Landsraad, et for Nordgrønland og et for Sydgrønland. Der er ved Loven indført en forbedret Retsordning; borgerlige Trætter, Arve- og Skiftesager ere underlagte Kommuneraadene. Her er ved Loven af 27. Maj 1908 skabt nye og jeg tør sige gode Betingelser og aabnet Mulighed for en fortsat Udvikling af den grønlandske Befolkning og dens Anliggender. Det, som det nu gælder om, er at vinde Befolkningens Tillid og at drage de bedste Elementer paa Grønland med ind i Arbejdet for Grønlændernes egen Udvikling. Men det, der trænges til i dette Øjeblik, er en Centralledelse, et overordnet Led, som kan bringe de nye Forhold ind i et roligt og fast Leje. Det bidrager selvfølgelig til de vanskelige Forhold paa Grønland, at de grønlandske Anliggender sortere ikke under eet, men under to Ministerier, idet Kirke- og Skolevæsenet sorterer under Kultusministeriet og alle de andre Forhold under Indenrigsministeriet. Der har hævet sig Røster om, at Handelen, der nu er adskilt fra Administrationen, helst burde sortere under Handelsministeriet, det vilde jeg anse for i meget høj Grad uheldigt, thi der er et gammelt Ord, der siger: For mange Køkke fordærve Maden. Jo flere Ministerier Grønland kommer til at sortere under, desto vanskeligere bliver det. Om man en Gang i Tiden vil komme til at henlægge alle grønlandske Anliggender under eet Ministerium, skal jeg ikke her udtale mig om, men det er muligt, at det i Tiden vil vise sig at være nødvendigt. Det er jo vanskeligt for Administrationen at faa fuld Klarhed over Forholdene paa

en saa fjernt liggende Landsdel. Der er ingen telegrafisk Forbindelse mellem Grønland og Danmark, og Postgang er der jo kun i nogle faa Maaneder med lange Mellemrum. Derfor mener Ministeriet, at det er en heldig Ordning, at man, for at bringe den nye Lov til en heldig Udførelse og for at bringe saa vidt muligt Ro over Forholdene, udruster en Mand med den fornødne Myndighed, saa at han, naar han er paa Grønland, kan optræde paa vedkommende Ministeriums Vegne, selvfølgelig under Ansvar til de vedkommende Ministerier, og bidrage til at skabe gode og sunde Forhold paa Grønland. Man anser det for at være et forstandigt Led i Udviklingen af de grønlandske Forhold, at man skrider til det, som Lovforslaget gaar ud paa, at beskikke en kgl. Kommissarius for et Tidsrum af indtil 4 Aar, at han, naar han opholder sig paa Grønland, betragtes som Regeringens befuldmægtigede Repræsentant, og som saadan kan efter Forhandling med de paagældende Tjenestemænd træffe Afgørelse i samtlige Sager vedrørende saavel Styrelsen af Kolonierne som Kirke- og Skolevæsenet, for saa vidt en snarlig Afgørelse af Hensyn til de foreliggende Forhold skønnes at være af særlig Betydning. Selvfølgelig maa saadanne Afgørelser af den paatænkte kgl. Kommissarius forelægges vedkommende Ministerier, saasart det er gør ligt. Endvidere paalægges det Kommissarius inden 1. Oktober 1914 at afgive Beretning til Regering og Rigsdag om de grønlandske Forhold samt en begrundet Redegørelse for de Ændringer og Forslag, som han maatte tilraade saavel i Lovgivningen som i de administrative Regler vedrørende Grønlands Styre. Med Hensyn til Omkostningerne ved denne Foranstaltning foreslaas det i Lovforslaget, at der tillægges Kommissarius et aarligt Honorar af 8,500 Kr. at regne fra Udnævnelsen, til hans Hverv bortfalder, men for saa vidt han maatte oppebære enten Løn eller Pension af Staten eller nogen anden Statsindkomst, vil denne være at fradrage det nævnte Beløb. Er Kommissarius Statstjenestemand ved sin Udnævnelse og senere vender tilbage til sit nuværende Tjenesteforhold, beregnes hans Anciennet, som om dette Tjenesteforhold ikke var blevet afbrudt ved Hvervet som Kommissarius. Til Udrustning af Kommissarius, Medhjælp m. v. stilles et Beløb af indtil 10,000 Kr. i alt til Raadighed for Indenrigsministeriet. Dette er i korte Træk Lovforslagets Me-